Lausunto talousvaliokunnalle jakeluvelvoitelain uudistamisesta

St1 Nordic oy kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen asiantuntijalausunto jakeluvelvoitelain uudistamisesta.

Biokaasu on tärkeä tulevaisuuden energiaratkaisu

St1:n visiona on olla johtava CO2-hyvän energian valmistaja ja myyjä. Näkemyksemme mukaan biokaasu on tärkeä osa tulevaisuuden energiaratkaisujen valikoimaa.

St1:n ja Valion yhteisyritys Suomen Lantakaasu oy on tänä syksynä tehnyt kaksi investointipäätöstä biokaasun tuotantolaitosten rakentamisesta Nurmoon ja Kiuruvedelle. Näiden investointien arvo on yli 120 miljoonaa euroa. Lisäksi St1 on yhdessä HitecVisionin ja Aneon kanssa perustanut yhteisyrityksen St1 Biokraft, jonka tavoitteena on tulla Pohjoismaiden johtavaksi biokaasutoimijaksi. Yritys tähtää 3 TWh:n biometaanin tuotantoon ja 6 TWh:n biometaanin myyntiin vuonna 2030.

Lakiuudistus heikentää biokaasun kysyntää merkittävästi

Olemme hyvin huolissamme valiokunnan käsittelyssä olevan jakeluvelvoitelain uudistuksen vaikutuksista biokaasun toimintaympäristöön. Hallitus on hallitusohjelmassaa sitoutunut maksimoimaan kotimaisen biokaasun osuuden jakeluvelvoitteen ja lisävelvoitteen täyttymisessä, mutta tämänhetkinen politiikka vie päinvastaiseen suuntaan.

Jakeluvelvoitelaissa ongelmallinen muutos on synteettisten polttoaineiden eli RFNBO-polttoaineiden lisääminen osaksi jakeluvelvoitteen lisävelvoitetta. Hallitusohjelmassa päätettiin säilyttää lisävelvoite ennallaan vuosina 2028-2030, mutta RFNBO-velvoitteen sisällyttäminen samaan koriin käytännössä leikkaa lisävelvoitetta seuraavasti:

- 8 % → 6,5 % vuonna 2028
- 9 % → 7,5 % vuonna 2029
- 10 % → 6 % vuonna 2030

Muutos kohdistuu erityisesti kotimaiseen biokaasuun.

Neljän prosenttiyksikön vähennys (2030) vastaa 1,5 TWh:n tuotantoa ja 12:ta samanlaista biokaasulaitosta, kuin Suomen Lantakaasu parhaillaan rakentaa Kiuruvedelle. Näiden 12:n biokaasulaitosinvestoinnin arvo olisi noin 800-900 miljoonaa euroa.

Koko Suomessa on käynnissä yli 50 kotimaiseen tuotantoon perustuvaa biokaasuhanketta, joista moni lähestyy lopullista investointipäätöstä. Investointien toteutuminen on entistä epävarmempaa, jos kustannuslaskelmissa arvioitu kysyntä lähes puolittuu.

St1:n näkemyksen mukaan RFNBO-velvoite pitäisi eriyttää omaksi erilliseksi osakseen jakeluvelvoitteesta. Lisävelvoite olisi säilytettävä ennallaan. Tällöin RFNBO-polttoaineilla korvattaisiin Suomen ulkopuolelta tuotua uusiutuvaa dieseliä, eikä kotimaista biokaasua, jonka tuotanto tukee alueellista työllisyyttä ja Suomen energiaomavaraisuutta.

Vaihtoehtoisesti lisävelvoitetta voitaisiin nostaa RFNBO-velvoitteen verran, jolloin kehittyneiden biopolttoaineiden ja biokaasun kannusteet säilyisivät ennallaan.

Muut kommentit lakiesitykseen

Jakeluvelvoitetasojen muutokset: St1 toivoo, että jakeluvelvoitteen kehittämisessä keskityttäisiin nyt ennustettavuuteen. Politiikan poukkoilu on valitettavasti johtanut siihen, että isoja investointeja ei uskalleta tällä hetkellä tehdä pelkän jakeluvelvoitteen varaan. Pitkiä sopimuksia on vaikea solmia, sillä oletusarvona on, että politiikka muuttuu hetken kuluttua jälleen uuteen suuntaan.

Joustomekanismi: St1:n mielestä on hyvä, että jakeluvelvoitetta voi jatkossa täyttää joustavasti kaikista kustannustehokkaimmilla taakanjakosektorin päästövähennyksillä. Taakanjakosektorin lisäksi olisi tärkeää saada myös maankäyttösektori (LULUCF) joustomekanismin piiriin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, koska maankäyttösektorilla on suuri potentiaali päästövähennystoimia.

Kunnioittavasti,

Henrikki Talvitie
Toimitusjohtaja

Lea Rankinen
Head of Sustainability and Corporate Affairs